

BELEIDSPLAN

Gaia Nature Fund

[2018-2021]

**Steun aan bedreigde diersoorten
in hun natuurlijke leefgebieden**

update 2020

H. de Boer / J. Mikx

Stichting Gaia Nature Fund

RSIN 814875669

KvK 08136467

1. Inleiding

Het Gaia Nature Fund (GNF; voorheen stichting Dr. L.E.M. de Boer Nature Conservation Trust) werd opgericht in 2005 als de natuurbeschermingsstichting die verbonden is aan GaiaPark bv (GaiaZOO). Via het GNF worden de in GaiaZOO geworven gelden – middels educatieve activiteiten – en financiën uit eigen activiteiten aangewend om bedreigde verwanten van dieren uit GaiaZOO in hun natuurlijk leefgebied te steunen.

2. Doelstelling

Veel van de dieren die in GaiaZOO leven, worden in de natuur bedreigd met uitsterven. Ook staan veel natuurlijke leefgebieden onder druk. Het Gaia Nature Fund draagt middels donaties aan projecten bij aan de bescherming van de wilde soortgenoten van diverse dieren die in GaiaZOO leven.

Visie

Het Gaia Nature Fund biedt structurele steun aan bedreigde diersoorten om te helpen voorkomen dat deze soorten in de natuur uitsterven.

Visie

Om haar slagkracht te vergroten, steunt het Gaia Nature Fund alleen diersoorten die verwant zijn aan de dieren uit de vier leefgebieden van GaiaZOO (Limburg, Taiga, Savanna, Rainforest); en focust op bestaande projecten in de oorspronkelijke leefgebieden van deze diersoorten. Zo kunnen de financiële middelen van het Gaia Nature Fund zo efficiënt mogelijk besteed worden. Door publieke bekendheid na te streven en openbare, laagdrempelige activiteiten binnen GaiaZOO te organiseren, vergroot GNF haar reikwijdte.

3. Bestuur

Het bestuur van het Gaia Nature Fund bestaat uit (ten minste) drie personen:

Dhr. J. Mikx (voorzitter)	5 mei 2020 (<i>April 2016-2020 penningmeester</i>)
Dhr. T. ter Meulen (penningmeester)	5 mei 2020
Dhr. P. Thomas (secretaris)	April 2016
Mvr. H. de Boer (lid)	5 mei 2020

De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden, met uitzondering van mogelijke buitengewone, door het bestuur goedgekeurde, gemaakte onkosten ten behoeve van het uitoefenen van hun functie. Het GNF bestuur opereert onafhankelijk van donateurs en begunstigden. Bestuursbesluiten zijn alleen geldig bij een volledige meerderheid der uitgebrachte stemmen. De bestuursleden worden aangesteld voor een periode van 4 jaar en kunnen daarna maximaal twee keer herkozen worden.

Hoofd- en nevenfuncties bestuursleden

Jacques Mikx (voorzitter):

Hoofdtak: eigen bedrijf Mikx Quadraad
onbezoldigd mantelzorger

Peter Thomas (secretaris):

Hoofdtak: wethouder, gemeente Voerendaal (hoofdfunctie)
voorzitter stichting Cantarode, internationaal korenfestival
lid DB CDA Limburg

Tierk ter Meulen (penningmeester)

Hoofdtak: Manager Dier & Plant ARTIS Natura Magistra
Voorzitter Oude Wereld Apen Taxonomische Advies Groep voor EAZA
Internationaal Stamboek Coördinator voor de kuifmangabey (*Lophocebis atterimus*)
Lid van de IUCN Human/Primate interaction working group
Lid European Salamander Group

Hanneke de Boer (algemeen lid)

Hoofdtak: Hoofd educatie & Natuurbehoud GaiaZOO

4. Fondsenwerving

Het overgrote deel van de inkomsten van Gaia Nature Fund is tot op heden afkomstig van de bezoekers van GaiaZOO. Dit geld komt binnen via geboekte activiteiten die door vrijwilligers binnen GaiaZOO begeleid worden (kinderfeesten, rondleidingen, teamactiviteiten, etc.). GaiaZOO stort dit geld één keer per jaar op de rekening van het GNF.

Andere inkomstenbronnen van het GNF zijn :

- het geven van lezingen (door GaiaZOO medewerkers en GNF bestuursleden);
- drie muntendrukmachines en vier panoramakijkers in GaiaZOO;
- een moneyspinner en donatieboxen t.b.v. kleingeld in GaiaZOO;
- het inzamelen van inktcartridges en oude mobiele telefoons – waarvoor een vergoeding ontvangen wordt t.b.v. recycling/hergebruik;
- speciale activiteiten omtrent een van de ondersteunde projecten/diersoorten;
- kleinschalige verkoop van merchandise;
- sporadische donaties van bezoekers en/of bedrijven;
- (managers)club “de Vrienden van Gaia Nature Fund” (sinds 2017).

Voor het verhogen van fondsen zullen bestuursleden van GNF (in samenwerking en met hulp van vrijwilligers en medewerkers van GaiaZOO) extra aandacht besteden aan de bovenstaande activiteiten. Daarnaast worden de mogelijkheden verkend en uitgebreid om op creatieve en hedendaagse wijze inkomsten te genereren. Om de bestedingsruimte van GNF aanzienlijk te kunnen vergroten, zullen bedrijven, vermogensfondsen en subsidieverstrekkingen pro-actief aangeschreven worden en worden eventuele sponsorpakketten ‘op maat’ samengesteld.

5. Schenkingen en bestedingen

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld ten behoeve van het doen van donaties aan beschermingsprojecten in de diverse leefgebieden en voor specifieke soorten. Het bestuur van het GNF laat zich bij het al dan niet toekennen van donaties aan projecten adviseren door het hoofd educatie & natuurbehoud en/of de zoölogisch manager van GaiaZOO. De donaties van het Gaia

Nature Fund worden gespreid over het jaar aan de diverse te ondersteunen projecten uitgekeerd. Het hoofd educatie & natuurbehoud van GaiaZOO (Mevr. H. de Boer) is verantwoordelijk voor de communicatie met vertegenwoordigers van de (goedgekeurde) projecten, welke worden teruggekoppeld aan het GNF bestuur. Om het bestuur te adviseren t.a.v. binnengekomen projectaanvragen, is deze persoon aanwezig bij de bestuursvergaderingen. Tevens coördineert deze persoon de steunvragen, afhandeling van betalingen en produceert de (niet-financiële) jaarverslagen van het GNF.

Aanvragen tot donaties worden alleen door het Bestuur gehonoreerd als deze binnen de statuten en randvoorwaarden van het GNF vallen. Er wordt van alle ondersteunde projecten terugkoppeling geëist (middels algemene jaarverslagen en/of antwoorden op specifieke vragen) om aan te tonen dat de middelen ook daadwerkelijk zijn besteed aan de opgegeven doelen.

Het GNF heeft geen winstoogmerk. Bij het opstellen van de begroting wordt daarom ten minste 90% van de in het voorgaande jaar geworven gelden beschikbaar gesteld voor projectdonaties. Tevens wordt rekening gehouden met onvoorziene kosten bij projecten, zodat ingespeeld kan worden op eventuele acute hulpvragen. Omdat de bescherming van diersoorten die op het randje van uitsterven verkeren veel inspanningen, aandacht, tijd en geld vergt, streeft het GNF naar langdurige bijdragen aan diverse projecten. Eenmalige donaties zijn echter ook mogelijk.

Jaarlijks worden de inkomsten en uitgaven verantwoord in een financieel jaarverslag. De jaarrekening wordt gecontroleerd in eerste instantie door de Penningmeester en daarna door een RA accountant. De jaarverslagen van de voorgaande drie jaren worden online gepubliceerd.

6. Projectvoorwaarden

Bij de selectie van te ondersteunen diersoorten (uit de collectie van GaiaZOO) en projecten, hanteert het Gaia Nature Fund concrete voorwaarden en richtlijnen. Deze worden hieronder puntsgewijs aangegeven.

- De donaties vanuit het GNF dienen zoveel mogelijk te worden gespreid over diersoorten uit de vier gebieden van GaiaZOO (Limburg, Taiga, Savanna, Rainforest).
- Een zo groot mogelijke spreiding over de diverse diergroepen die binnen GaiaZOO leven is gewenst (vogels, roofdieren, primaten, hoefdieren, overige).
- De diersoorten die gesteund worden, dienen (minimaal) de bedreigde status te hebben. Hierbij richt het GNF zich op de door het IUCN vastgestelde status. Regionaal/lokaal sterk bedreigde populaties van meer algemene soorten kunnen echter ook kans maken op steun vanuit GNF.
- In geval van steun aan ernstig bedreigde leefgebieden, dienen meerdere (bedreigde) diersoorten hiervan afhankelijk te zijn.
- Bij de keuze voor projecten laat het GNF zich adviseren door internationale soortenexperts uit de Europese dierentuinen (EAZA), en sluit zij aan op bestaande, bewezen projecten. Bij voorkeur zijn de ondersteunde projecten gerelateerd aan een EEP fokprogramma voor betreffende diersoort.
- Het GNF steunt bij voorkeur kleinschalig projecten, waarbij een bescheiden bijdrage 'het verschil' maakt.
- Naast actuele soortbescherming moeten geselecteerde projecten ook aandacht besteden aan natuurbeschermingseducatie aan en bewustwording onder de lokale bevolking.
- Tevens is betrokkenheid van de lokale bevolking bij een project, en bij voorkeur ook in de projectleiding, een vereiste.

7. Projecten

Het Gaia Nature Fund verkiest jaarlijks een bedreigde diersoort/gebied waaraan speciale aandacht en verhoogde financiële steun wordt geschonken. Onder de noemer “het jaar van ...” wordt gedurende het jaar extra over deze soort gecommuniceerd en worden diverse activiteiten voor georganiseerd, alsmede via merchandise extra inkomsten voor gegenereerd. Bij de keuze voor een diersoort/gebied sluit het GNF aan op de collectieontwikkeling van GaiaZOO. Het “jaar van...” start in juni en loopt door tot 31 mei in het volgende jaar. In 2017-18 stond de berberaap centraal; in 2018-19 de Europese nerts. In 2019-20 richt GNF zich op bedreigde flamingo’s in relatie tot klimaatverandering.

Onderstaande tabel geeft weer welke projecten het GNF in 2019 steunde. Hierbij staat tevens aangegeven of een project eenmalig, of meerjarige (*) steun krijgt.

	Diersoort	Project	Bijdrage GNF
1	Europese nerts * (Estland) ernstig bedreigd	Foundation Lutreola maakt sinds 2000 het eiland Hiiumaa geschikt voor uitzet van in gevangenschap gefokte Europese nertsen. Deze populatie gedijd goed, maar aandacht blijft nodig. <i>Het GNF steunt dit project al sinds 2005.</i>	€ 6.627,- <i>Leefgebied vergroten door aanleg van amfibieënpoelen</i>
3	Monniksgier (Frankrijk) ernstig bedreigd	Monniksgieren zijn belangrijke afvalopruimers in de natuur. Door vergiftiging verdwenen ze grotendeels uit Europa. Samen met dierentuinen zet de Ligue de Protection des Oiseaux (LPO) deze grote gieren weer uit.	€ 2.230,- <i>GPS-zender uitgezette monniksgier</i>
4	Rode panda (Nepal) bedreigd	Rode panda’s worden bedreigd door jacht, vee en wegebouw. Het Red Panda Network leidt lokale Forest guardians op om de bossen waar dit unieke dier leeft te beschermen.	€ 1.500,- <i>EHBO-sets en training van Forest Guardians</i>
5	Berberaap (Marokko) bedreigd	Barbary Macaque Awareness and Conservation beschermt de berberaap door onderzoek, opvang en creëren van bewustwording. Dat is nodig, want zijn leefgebied verdwijnt door veeteelt, akkerbouw en houtkap; en door toerisme....	€ 2.500,- <i>algemene bijdrage voor diverse werkzaamheden</i>
6	Gouden leeuwaap (Brazilië) ernstig bedreigd	Door houtkap en vangst stierf de gouden leeuwaap eind vorige eeuw bijna uit. Dankzij herbebossing, intensieve bescherming en herintroductie redde de Golden Lion Tamarin Association deze dwergaap. Educatie aan de lokale bevolking is daarbij essentieel.	€ 4.000 <i>aanleg bos-leerpad in nieuw verworven leefgebied</i>
7	Witkruin mangabey (Ghana) bedreigd	West African Primate Conservation and Action (WAPCA) vangt bedreigde apensoorten op; en zorgt voor alternatieve inkomsten en educatie voor de lokale bevolking.	€ 2.000,- <i>algemene bijdrage voor diverse werkzaamheden</i>

8	Grauers gorilla (DR Congo) ernstig bedreigd	Op Mount Tshiaberimu leeft nog een kleine groep Grauers gorilla's. Trackers beschermen hen middels onderzoek en patrouilles. De lokale bewoners worden gesteund om de druk op hun leefgebied te verminderen.	€ 2.500,- <i>materialen voor de trackers</i>
9	Bongo (Kenia) ernstig bedreigd	Het Bongo Surveillance Programme (BSP) onderzoekt met trackers, GPS zenders en cameravallen de laatste oostelijke bongo's. Ook komt BSP in actie tegen stroperij, jacht en houtkap; en geeft zij educatie.	€ 2.000,- <i>cameravallen</i>
10	Afrikaanse apen (heel Afrika)	De 23 leden van de Afrikaanse organisatie PASA (Pan African Sanctuary Alliance) ontfermen zich gezamenlijk over zo'n 3.000 verweesde, in beslag genomen of gewonde apen. Na herstel, worden gezonde apen vanuit de opvangcentra weer uitgezet in de natuur.	€ 2.500,- <i>handleiding maken voor het uitzetten van opgevangen apen</i>
11	Kleine flamingo (Zuid Afrika) gevoelig	Door extreme droogte in Zuid-Afrika verlieten begin 2019 vele duizenden kleine flamingo's hun nesten. Natuurbeschermers wereldwijd kwamen in actie. Ook het GNF. Daardoor konden nog 2.000 kuikens worden gered.	€ 10.000,- noodhulp <i>ringen en microchips voor opgevangen kuikens</i>
12	Hartmann bergzebra (Namibië) kwetsbaar	Met cameravallen en een uniek identificatieprogramma, onderzoekt het Mountain Zebra Project het gedrag en de verspreiding van de Hartmann bergzebra. Zo kunnen ze de zebra's in overleg met landeigenaren beschermen.	€ 2.000,- <i>aanschaf zeven nieuwe cameravallen en GPS</i>
13	Witte neushoorn (Zuid-Afrika) gevoelig	De black mamba's van Transfrontier NPC zijn 30 vrouwelijke rangers actief. Door patrouilles te lopen en strikken te verwijderen beschermen zij de witte neushoorn tegen stroperij.	€ 2.850,- <i>bijdrage salarissen en batterijen voor zaklampen en GPS apparatuur</i>
14	Iraanse cheeta (Iran) ernstig bedreigd	Het leefgebied van deze zeer zeldzame cheeta verdwijnt in rap tempo en ze komen vaak in conflict met mensen. Gelukkig maakt de Iranian Cheetah Society zich hard voor deze unieke diersoort.	€ 5.000,- <i>cameravallen en watervoorziening</i>

8. Promotie

Een goede samenwerking tussen Gaia Nature Fund en GaiaZOO is van groot belang voor de (naams)bekendheid van de stichting. GNF communiceert zoveel mogelijk via de website www.gaiazoo.nl/gaia-nature-fund. Om het bereik van het GNF verder te vergroten, maakt de stichting bijvoorbeeld gebruik van de brede communicatiemiddelen van GaiaZOO. Op deze manier kan een grote groep personen bereikt worden, met als doel zowel bewustwording voor, als betrokkenheid bij GNF te creëren, evenals potentieel meer fondsen te werven.

Door in te spelen op de actualiteit binnen GaiaZOO, kan het Gaia Nature Fund haar belangrijke natuurbehoud activiteiten bovendien nog beter onder de aandacht van media en bezoekers van GaiaZOO brengen. Bij de keuze van diersoorten die het GNF ondersteunt, wordt daarom gekeken naar de ontwikkelingen binnen de diercollectie van GaiaZOO – die op haar beurt gebaseerd zijn op de bedreigde status van dieren.

Om over de activiteiten van projecten te kunnen communiceren, dienen de ondersteunde organisaties regelmatig te communiceren over relevant ontwikkelingen. Een duidelijk jaarverslag met financiële verantwoording zijn dan ook een vereiste, evenals een begroting, een jaarplan en fotografisch materiaal. Samenvattingen van betreffende jaarverslagen worden online op de GNF-webpage gepubliceerd. Om betrokkenheid te versterken, is ook persoonlijke berichtgeving vanuit projectmedewerkers en lokale bevolking belangrijk.

Om binnen GaiaZOO nog meer aandacht (en inkomsten) voor het GNF te genereren, zijn binnen de dierentuin diverse promotiemiddelen voorzien – en worden waar mogelijk nieuwe middelen gecreëerd (centrale locatie voor GNF in 2020; extra inzamelpunten voor kleingeld; communicatie over projecten bij GNF-diersoorten, etc.).

9. Ambities

Tot dusver heeft het Gaia Nature Fund bijdragen geleverd aan bestaande projecten. Bovendien betreffen bijdragen doorgaans cofinanciering, omdat de beschikbare bedragen (gemiddeld € 2.500,- per jaar per project), slechts een deel van de totale projectbegroting kunnen dekken.

De ambitie van het GNF is echter om pro-actief fondsen te werven, zodat het werk van de stichting een groter bereik heeft en meer bewustwording t.b.v. de bescherming van de natuur kan worden bereikt. Tegelijkertijd bieden meer fondsen de mogelijkheid om aan specifieke projecten grotere bedragen beschikbaar te kunnen stellen, zodat de bescherming van ernstig bedreigde diersoorten op grotere schaal kan plaatsvinden.

Daarnaast heeft het GNF de ambitie om in de toekomst in de regio een educatief project op te richten, met als focus één van de ernstig bedreigde Limburgse diersoorten. Natuurbescherming is immers ook in de eigen omgeving noodzakelijk. Om de lokale Limburgse gemeenschap actief te betrekken bij dit project zal het GNF (bestuur en GaiaZOO medewerkers) de middelen en activiteiten die binnen GaiaZOO beschikbaar zijn en plaatsvinden benutten.

Met het verkrijgen van de ANBI status zal het bestuur van het Gaia Nature Fund particulieren (een nieuwe doelgroep van GNF) gaan verleiden tot het geven van een aftrekbare donatie en/of nalatenschappen. Tot op heden is deze groep nog nauwelijks benaderd terwijl GaiaZOO toch een relatief groot aantal zeer betrokken abonneementhouders heeft.

CBF erkenning wordt in 2020 aangevraagd.

